

Bensodiasepiinid (alprasolaam, bromasepaam, diasepaam, klonasepaam)

Kliinilise keemia ja laboratoorse hematoloogia osakond

Bensodiasepiinid on struktuurilt sarnaste ravimite rühm, mida kasutatakse trankvilisaatoritena, anksiolüütikumidena, unerohtudena, epilepsiavastaste ravimitena ja tsentraalsete lihasrelaksantidena. Veres seonduvad enamasti mittespetsiifiliselt plasmaproteiinidega ning metaboliseeritakse maksas. Nende tarvitamisel esineb suhteliselt sageli tahtmatut või tahtlikku üleannustamist.

Bensodiasepiinide kasutamisega võib kaasneda psüühiline ja füüsiline sõltuvus. Sõltuvuse teke on seda tõenäolisem, mida suurem on annus ja mida kestva on ravi. Sõltuvuse riski suurendab samaaegne sõltuvus alkoholist või narkootilistest ainetest. Füüsilise sõltuvuse korral kaasnevad ravi lõpetamisega ärajätunähud. Ajutised võõrutusnähud võivad tekkida ka lühiajalise ravi järsul katkestamisel (tagasilöögi-fenomen), mille tulemusena võivad tugevneda bensodiasepiinravi näidustuseks olnud sümptomid.

Bensodiasepiinide üledoseeringule on iseloomulikud somnolentsus, segasus, ataksia, düsartria ja lihasnõrkus, väga suurte dooside puhul vererõhu langus, hingamise pärssimine ja kooma. Alkoholi tugevdab bensodiasepiinide toimet.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Katsuti	K2E/K3E-katsuti (lilla kork)
Säilivus	Plasma valguse eest kaitstuna +4 °C üks ööpäev, -20 °C pikemat aega

Analüüsi tegemise aeg: kord nädalas

Analüüsimeetod: vedelikkromatograafia-massispektromeetria (LC-MS/MS)

Referentsväärtused

Erinevate bensodiasepiinide terapeutilised ja toksilised kontsentratsioonid on erinevad.

	Terapeutiline kontsentratsioon	Toksiline kontsentratsioon
Alprasolaam	5–50 µg/L	> 100 µg/L
Bromasepaam	50–200 µg/L	> 300 µg/L
Diasepaam + desmetüüldiasepaam (nordiasepaam)	125–2500 µg/L	> 3000 µg/L
Klonasepaam	10–80 µg/L	> 100 µg/L

Näidustus ja kliiniline tähendus

Bensodiasepiin-ravi jälgimine. Kahtlus mürgistusele bensodiasepiinidega või bensodiasepiinide kuritarvitamisele.

Eliise-Rosalinda Ude

Koostatud 04.06.2024